

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa P. F.
przeciwko K. Sp. z o.o.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 października 2024 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 16 czerwca 2023 r., sygn. akt XIV Pa 55/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda P. F. na rzecz pozwanej spółki K. sp. z o. o. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty.**

[SOP]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 16 czerwca 2023 r., XIV Pa 55/22, w sprawie z powództwa P. F. przeciwko K. sp. z o.o., oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie z 6 grudnia 2021 r., VII P 375/19, oddalającego powództwo o odszkodowanie.

Powód wniósł skargę kasacyjną zaskarżając ten wyrok w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „czy sąd rozpoznający roszczenia z zakresu prawa pracy może dopuścić dowód z nagrań audiowizualnych (nagrań monitoringu), uzyskanych w sposób bezprawny, wbrew regulacji wynikającej z art. 22² § 1, 6, 7 i 9 k.p.?” oraz, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana spółka wniosła o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą istotne okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Ponadto dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być

zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 września 2016 r., V CSK 143/16, LEX nr 2135552; z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, LEX nr 2069457; z 1 grudnia 2015 r., I PK 71/15, LEX nr 2021944).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w niniejszej sprawie oparty został na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz jej oczywistości (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania, którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią jurydyczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne". Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w

podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14).

Co do przesłanki przedsądu jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, wskazać należy, iż skarżący w motywach wniosku jest zobligowany zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Powyższym wymogom autor skargi nie sprostał. Nie przedstawił bowiem żadnej jurydycznej argumentacji wskazującej na dopuszczalność i celowość rozwiązania potencjalnie istniejącego w sprawie problemu prawnego.

Prawo pracodawcy do kontrolowania pracownika wynika wprost już tylko z art. 22 k.p., który nakłada na pracownika obowiązek wykonywania pracy określonego rodzaju pod kierownictwem pracodawcy. Natomiast wykładni art. 22² k.p. należy dokonywać z uwzględnieniem potrzeby wyważenia sprzecznych wartości i interesów obu stron stosunku pracy, co oznacza, że monitoring jako rodzaj kontroli pracownika przez pracodawcę musi uwzględniać potrzebę poszanowania dóbr osobistych pracowników, w tym prawa do prywatności. Monitoring na terenie lub wokół zakładu pracy jest dopuszczalny, gdy jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracowników, ochrony mienia, kontroli

produkcji czy też zachowania w tajemnicy informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę. I to na pracodawcy ciąży obowiązek wykazania, że wskazanych powyżej celów nie może osiągnąć w inny sposób niż tylko poprzez wybraną formę monitoringu pracownika.

W sprawie niniejszej pracodawca zainstalował kamery na zewnątrz zaplecza budynku przy zbiorniku paliwa celem wykrycia sprawców kradzieży paliwa. Pracownicy nie zostali o tym poinformowani. Nagrania kamer ujawniły, że jedną z osób uczestniczących w procederze kradzieży paliwa był powód. Tym samym pozwana spółka złożyła powodowi oświadczenie woli o rozwiązaniu z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia. Oprócz powoda rozwiązania dyscyplinarne otrzymało pięciu innych pracowników ujawnionych na nagraniach.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego jednoznacznie wskazuje, że nagrania dokonane bez zgody i wiedzy rozmówcy (nagrywanego) po zweryfikowaniu ich autentyczności mogą być dowodem w postępowaniu cywilnym (wyrok Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2003 r., IV CKN 94/01, LEX nr 80244). Brak zgody osoby nagranej (pracownika) na wykorzystanie nagrania w celach dowodowych przed sądem wymaga przeprowadzenia oceny, czy dowód - ze względu na swoją treść i sposób uzyskania - nie narusza konstytucyjnie gwarantowanego (art. 47 Konstytucji RP) prawa do prywatności osoby nagranej, a jeżeli tak, to czy naruszenie tego prawa może znaleźć uzasadnienie w potrzebie zapewnienia innej osobie prawa do sprawiedliwego procesu - art. 45 Konstytucji RP (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 2016 r., II CSK 478/15, LEX nr 2075705). Dodatkowo brak jest przepisu, który wprost zakazuje przedstawiania dowodów z potajemnie uzyskanych nagrań.

W sprawie niniejszej pracodawca miał podstawy do zamontowania kamer zewnętrznych z uwagi na zwiększenie zużycia paliwa. Chciał w ten sposób ustalić, czy jego podejrzenia o możliwości kradzieży paliwa są zasadne oraz kto jest potencjalnym sprawcą kradzieży. W ocenie Sądu taka przyczyna uzasadniała zamontowanie kamer, z których nagranie mogło stanowić dowód w sprawie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., o kosztach postępowania orzekając w zgodzie z art. 98 § 1 k.p.c.

t.n

[a.t]